

Klimaatmitigatie in MER

Praktijkervaringen en oplossingsrichtingen

Gerrit de Zoeten

1 december 2016

now
part of

Het begint met ambitie

Maar dan ...?

Iedereen wil wel !

- Rijk, provincie en gemeente
- Bedrijven en burgers

Vele wegen leiden naar ~~Rome~~-Parijs

- Vinden we de weg wel?
- Is het een begaanbare weg?
- Leidt die weg eigenlijk wel naar Rome?

Kan MER ons helpen?

Kunnen Omgevingsvisies ons helpen?

Ja dat kan

.....maar gebeurt het ook?

Rol milieueffectrapportage

Kopie sheet Inleiding Geert

1. Geeft inzicht in:

- energiebehoefte en ruimtelijke mogelijkheden voor energietransitie (wat, waar, hoe)
- bijdrage aan (lokale, regionale) energie en – klimaatdoelen
- mogelijkheden voor functiekoppeling, verbetering leefomgevingskwaliteit
- gevolgen/risico's voor landschap, biodiversiteit, externe veiligheid, waterveiligheid en –kwaliteit
- kansen en gevolgen van mogelijke bestuurlijke keuzes

2. Zorgt voor:

- goed geïnformeerd en overleg met bedrijfsleven, belangenorganisaties en omwonenden

Valt een beetje tegen

Energieambities nauwelijks terug te vinden

Voorbeelden uit de praktijk

- MER en Omgevingsvisies
- Drie provincies, drie gemeenten

- Wat staat er in het MER
- Waarom wel, waarom niet(s)

Voorbeeld: Provincie met ambitie

– Omgevingsvisie Provincie A

- Ambitie: energy valley
- Factsheets met doelen
- Ruimte voor wind- en zonne-energie
- Regionale uitwerkingen
- **MER:** geen kwantitatieve aandacht voor energie
- **MER:** doorgeschoven naar de regio

– Structuurvisie Regio B

- Groei industrie, inpassen windenergie
- Eerst bestemmingsplannen, daarna andere ambities
- **MER:** Energieambities naar toekomst doorgeschoven
- **MER:** CO₂ advies Cmer naast zich neergelegd

Voorbeeld: Provincies met ambitie

– Omgevingsvisie Provincie B

- Ambitie: 20% hernieuwbaar 2020, 30% in 2030
- Algemene criteria inpassing windturbines en zonne-energie
- **MER:** Inpassing wind en zon (landschap en leefomgeving)
- **MER:** Geen kwantitatieve gegevens
- **MER:** Advies Cmer (energie) niet opgevolgd

– Omgevingsvisie Provincie C

- Hoge ambitie te realiseren in co-creatie
- **MER:** Belemmeringenkaart windenergie

– Meerdere provincies

- Structuurvisies windenergie
- **MER:** Veelal wel concreet en deels kwantitatief (MW doelen)

Voorbeeld Gemeenten met ambitie

– Bestemmingsplan Gemeente D

- Ambitie: Energieneutraal bedrijventerrein
- Geen windturbines, geen vergistingsinstallaties
- **MER:** Te realiseren in overleg met te vestigen bedrijven

– Energieplan Gemeente E

- Hoge ambitie (Covenant of Mayors): kwantitatief
- Glastuinbouw en snelwegen
- **Geen MER:** Handen in het haar

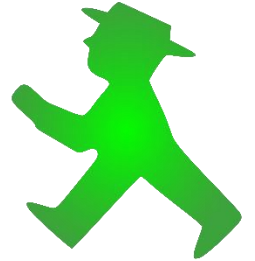

– Duurzaamheidsvisie Gemeente F

- Concrete ambitie: Duurzame energievisie (kwantitatief)
- **MER** voor ca 5 turbines
- **Geen MER** voor duurzaamheidsvisie

Samenvattend

MER en energieambities

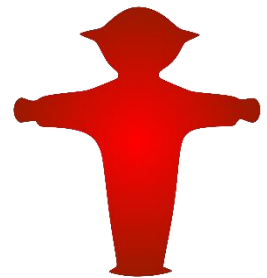

- **Plus:**

- Windenergie in context MW ambities
- Windenergie en leefomgeving/natuur/landschap

- **Min:**

- Geen uitwerking energiebeleid
- Geen aandacht aan CO₂ (kwantitatief)
- Geen toets aan energie/klimaat ambities
- Economie eerst, CO₂ later

- Wensbeeld uit Energierapport: nog ver weg

Waarom wil het niet?

Complexe set factoren

- Moeite met maken van keuzes (wegkijken)
- Ondoorzichtigheid in verantwoordelijkheden
- Worsteling met lokale belangen
- Gebrek aan kennis

Analogie: Milieu in de jaren 70/80

- Aanleiding voor de m.e.r. regelgeving
- Formeel verankeren van milieu belang in besluitvorming

Wat is nodig?

- **Houvast voor besluitvormers**

- **Realistische ambities**
- **Begrijpelijke afbakening verantwoordelijkheden**
- **Inzicht in mogelijke keuzes (alternatieven)**
 - **Kennis (energie, ruimte, economie, leefomgeving, natuur, landschap)**
- **Transparante verantwoording**
 - **Vooraf en achteraf**

Hoe zou dat kunnen?

- **Aansluiten bij Omgevingswet**
 - Geen nieuwe regels
 - Participatie belangrijk
 - Transparante informatie
- **Ideeën voor nieuwe Klimaatwet ?**
 - Instrument analoog aan m.e.r.?
 - Integreren in bestaande m.e.r. ?
- **Voordeel**
 - Geen nieuw instrumentarium
 - Bekende werkwijze
 - Transparantie geborgd (onafhankelijke toetsing)

Stelling

Het is nodig te borgen dat een **onafhankelijke**, **openbare** en **transparante** toetsing plaatsvindt op de uitwerking van de energietransitie in omgevingsvisies en –plannen.

Dank voor de aandacht

Gerrit de Zoeten
MWH Noord-Europa

Poortweg 4
2612 PA Delft
Nederland

+31 (0)15 7511827
gerrit.dezoeten@mwhglobal.com
www.mwhglobal.nl